

בית שמאי

פרק שלשה עשר

יבמות

קח

עין משפט
נר מצוה

אפי לאיחלופי בניטא . שיכתבו סופר צור בגס גירושין לגרס בו
 אשה : אפי' כשסיה יושבה בלפריין . וטשאין אותה מביה חביה לביה
 בעלה לחופה ואמרה אי אפשי בו דליכא למימר אי לא בעינא ליה
 סימון ותויל אפי' הכי הוי מילון : אפי' אורחים . דליכא בית דין ותו
 דהני מישחק שתיקי ולא קח מורשי :
 אלל חנוני . דליכא אלל חנוני ואיכא
 למימר משום דאטרחה הוא להביא
 לו חפץ משלו : (ג) ל"ג והגדילה :
 נפקדשה . לאחר בלא מילון :
 בקידושין . שנתקדשה לאחר פליגי
 דלא הוי מילון אבל בנישואין מודו
 או דלמא אפי' בנישואין שנישאת
 לאחר בלא מילון פליגי : הלכא כר'
 יהודה . אחריוהו איתמר : דכוס
 נסיבא מעיקרא . לראשון ואפילו
 הכי נפקא במילון קל : למיבדקניהו .
 אי הוו מיהדרין ממרדייהו : ועומדת
 מתיקו . אם צת כהן לישראל היא :
 וטובלה . מפני תשמיש שמשכה
 ואוכלת לערב בתרומה : ר' יהושע
 אומר זכאי במיטתה . דרבנן הפקדו
 גביה והפקד בית דין היה הפקר
 ומיטתא לה . אם כהן הוא וחל"ג
 דנישואין יודה דרבנן הא חוקימנא
 בהאשה כיון דריתא לה הויא לה כמת
 מזה : תבעוה לנישא . בעודה
 תחתיה ונתעבדה מליכא בשבילו
 כאלו היא אשתו וזריכה מילון : נתן
 לה גט וזו היא עכבה מן האיש . דכיון
 שלא מילכה בו גיטא דעתה דשבילו
 היתה מעכבה אללו ואשתו היא ליאסר
 בקרובותיה ופסלה בניעו מן הכהונה:
 עכבה שאינה מן האיש . לא נתעבדה
 אללו בשביל אישות : בתנאי נתן
 לה גט . ואפי' היא קטנה כרי היא
 כשאר גרושות ואסורה בקרוביו :
 מותרת לחזור לו . אף על גב דאם
 לא החזיקו ונישאת לאחר מתוך
 הגירושין ונתארמלה אסורה לראשון
 אפי' הכי כי החזירה ומילכה בו אפי'
 מילון וגלי עלה דקטנה היא ובעלה
 לגיטתא ולא הוי בחזרה שניה
 כמחזיר גרושתו משניסת לאחר :
 ז

[תוספתא סי"ג]

[שם ק"ו וס"ג]

לעיל סעיף: כחובות קח.
[תוספתא סי"ג]

[מסכת שם ע"ג]

כחובות קח

אתי לאיחלופי בניטא . פירוש שיכתבו סופר צור בגס ומשמע
 מכלן לשבש מה שכבז בתיקויה גט מילון לא רעינא ביה כו'
 אלל כחבינן ליה כדמשמע הכא : קמנה שלא מילכה ועמדה
 ונתקדשה קידושה הן הן מילונים . והא דמניא לעיל ונישאת הוא
 דהין נתקדשה אלל לא חש לקדקד
 כיון שאין יודע מילון בין קידושין בין
 נשואין : תא שמע דאמר רב יהודה
 אומר שמואל הלכה כרבי יהודה בן
 בתירה . ואמרו קאי בין לקדושין
 בין לנישואין מכלל דרבנן פליגי עליה
 אפילו בנישואין :
 כללו של דבר אינה כאלו לכל
 דבר . לאחריו צת ישראל
 לכהן לא תאכל בתרומה וצת כהן
 לישראל תאכל ולר' יהושע איכא :
 מחמת בני אדם שאינם מהוגנים
 לזו היא עכבה שאין מן
 האיש . פירוש והוי מילון וסימון
 דאם כן תיפשוט הא דבעי לעיל אי
 הלכה כר' יהודה בן בתירה בנישואין
 דהכא משמע בשאינה רואה להנשא
 מחמת שאינן מהוגנין לה דהויא מילון
 כ"ש אף נשאת לו ומשנת רבי אלעזר
 בן יעקב קב ונקי ו"ל דהכא לא
 חייבי במילון אלל (ג) בקטנה
 שנישאת שלא לדעתה קאי וקאמר
 עלה ר"א בן יעקב דאי אמרה
 ממתה בני אדם שאינן מהוגנים הוי
 שלא נדעתה מחמת פלוגי בעלי
 הוי לדעתה וזריכה מילון והשאת
 לא שייך מידי להאי להעיל :
 אלמא

אתי לאיחלופי בניטא חקינן הכי "ביום
 פלוני מיאנה פלונית בת פלוני באנפנא
 תנו רבנן *אי זהו מילון אמרה אי אפשי
 בפלוני בעלי אי אפשי בקידושין שקידשוני
 אמי ואחי יתר על כן אמר ר' יהודה אפילו
 יושבת באפריין והולכת מבית אביה לבית
 בעלה ואמרה אי אפשי בפלוני בעלי זהו
 מילון יתר על כן אמר רבי יהודה אפי' הוי
 אורחין מסובין בבית בעלה והיא עומדת
 ומשקה עליהם ואמרה להם אי אפשי
 בפלוני בעלי הרי הוא מילון יתר על כן אמר
 רבי (ה) יוסי בר יהודה אפילו שיגרה בעלה
 אצל חנוני להביא לו חפץ משלו ואמרה אי
 אפשי בפלוני בעלי אין לך מילון גדול מזה :
 רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כל תינוקות
 וכו' : אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה
 כרבי חנינא בן אנטיגנוס תנא קמנה שלא
 מיאנה ועמדה ונשאת משום רבי יהודה בן
 בתירה אמרו נישואיה הן הן מילונים איבעיא
 להו נתקדשה מזה תא שמע קמנה שלא
 מיאנה ועמדה ונתקדשה משום ר' יהודה בן
 בתירה אמרו קידושיה הן הן מילונים איבעיא
 להו פליגי רבנן עליה דרבי יהודה בן בתירה
 או לא אם תימצי לומר פליגי בקידושין או
 אפי' בנישואין ואם תימצי לומר פליגי אפילו
 הלכה כמותו ואם תימצי לומר הלכה כמותו בנישואין או אפילו בקידושין
 תא שמע אמר רבי יהודה אמר שמואל הלכה כר' יהודה בן בתירה *הלכה
 מכלל דפליגי ואבתי תיבעי לך דהוה נסיבא מעיקרא או דלמא מיקדשא
 ת"ש דכלתיה דאבתי אימרוד שדר רבי זוגי דרבנן למיבדקניהו אמרי להו
 נשי חוו גברייכו דאיתו אמרי להו ניהו גברייכו דידכו אמר רבי אין לך
 מילון גדול מזה לאו דהוה נסיבא לא דהוה מיקדשא קדושי ייהלכה
 כרבי יהודה בן בתירה ואפי' בנישואין קמא : רבי אלעזר אומר וכו' : אמר
 רב יהודה אמר שמואל חורוני על כל צדדי חכמים ולא מצאתי אדם
 שהשוה מדותיו בקטנה כרבי אלעזר שעשאה רבי אלעזר כמשיילת עמו
 בחצר ועומדת מהיקו וטובלת ואוכלת בתרומה לערב *תניא רבי אלעזר
 אומר אין מעשה קטנה כלום ואין בעלה זכאי לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת נדריה ואינו
 יורשה ואין מיטמא לה כללו של דבר אינה כאשתו לכל דבר אלא שצריכה מילון רבי יהושע אומר 'בעלה
 זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה ומיטמא לה כללו של דבר הרי היא כאשתו לכל
 דבר אלא שיוצאה במילון *אמר רבי נראין דברי רבי אלעזר מדברי רבי יהושע שרבי אלעזר השוה מדותיו
 בקטנה ורבי יהושע חלק מאי חלק אי אשתו היא תיבעי גט לרבי אלעזר נמי אי לא אשתו היא מילון נמי
 לא תיבעי אלא בכדי תיפוק : ר"א בן יעקב אומר וכו' : ה"ד עכבה שהיא מן האיש ועכבה שאינה מן האיש
 א"ר יהודה אמר שמואל תבעוה לינשא ואמרה מחמת פלוני בעלי זו היא עכבה שהיא מן האיש מחמת
 בני אדם שאינם מהוגנין לי זו היא עכבה שאינה מן האיש אביי בר אבין ורב חנינא בר אבין דאמרי
 תרויהו נתן לה גט זו היא עכבה שהיא מן האיש והוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן
 הכהונה מיאנה בו זו היא עכבה שאינה מן האיש והוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן
 הכהונה הא קתני לקמן הממאנת באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה נתן
 לה גט הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה פרושי : בתנאי *הממאנת
 באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה נתן לה גט הוא אסור בקרובותיה
 והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה נתן לה גט והחזירה מילנה בו ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה
 מותרת לחזור לו מילנה בו והחזירה נתן לה גט ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה אסורה לחזור לו
 ז

א א מיי' ט"א מהני
 גירושין הלכה יח :
 י ב ג מיי' טס הלכה
 ח סתג עשין נ טושי"ג
 אפי' סימן קכא טע"ג
 יא דה מיי' טס הלכה
 טו טושי"ג טס
 טע"ג .

הגהות הב"ח
 (ה) נמי אמר ר' יהודה
 אפי' שיגרה כ"ל ותיות
 יוסי בר נתמק : (ג) רשי'
 דיה ל"ג והגדילה . ר"ב
 טעמו דא לקמן פליגי
 בה רב ושמואל עיין
 בסוף דף קט : (ג) תמי'
 ד"ה מחמת וכו' אלל
 תקטנה שנישאת :

בית שמואל פרק שלשה עשר יבמות

יב א מ"י ס"ה מהל'
גירושין הלכה עו
סנה עשין נ טו"ע
א"כ עשין קנה סע"י
יב ב טו"ע ע"ס סימן
קנה סע"י א'
יב ג מ"י פ"ה מהל'
גירושין הלכה עו
סנה עשין ע"ס טו"ע
ע"ס סימן קנה סע"י
ב"ד מ"י פ"ה מהלכות
יבוס הלכה יב סנה
עשין נ טו"ע ע"ס
סימן קנה סע"י עו :

אלמא אחי מילון ומבטל גיטא ורמינהי הממאנת בל"ש כ"ו.
(י) מגופה דסיפא הוה מני לאקשוי דמאי טעמא אמרינן
כל שיואלה ממנו בנט אסורה ואמאי לא אמרינן אחי מילונה ומפקע
קידושי שני והוי כמו שזינחה אחר גירושין דמותרת לחזור לו כדתנן
בפ"ג דסוטה (דף י"ה ושם) אלא ניחא
ליה לאקשוי רישא חסיפא :

(כ) **אזיל** ומשכש ומייתי לה. אבל
לא ניחא ליה למימר
דלפ"י ליכא גט לא תיזיר דלמא אזיל
ומשכש לה (סתיו) דהא כיון דליכא
למיחש למידי לא גזרינן : **אמר** ר'
אלעזר תברא כ"ו. (ג) רבא הוא
דמסקי הכי אט"ג דרב יהודה הוה
בשטייאל קמא יודע היה רבא שק
היתה הקושיא ומשמיה דרבי אלעזר
(גלמרה) וכה"ג צדק כירה (שם
מד. וע) דלמור רב הונא מטה
שיקרה (מפתח) דהא כיון דרב נחמן
בר יצחק כ"ו אלא אי חיתמר הכי
חיתמר אמר רב יהודה כ"ו ולא
קאמר משמיה דרב הונא כדמעיקרא
לפי שהיה יודע האמת שרב יהודה
אמרה :

כגון ששלשה בגיטין דמיוחיא
כדולה. ור"ש ל"ה אלעזר
למה אינטיך למיחיה מילנה לאחר
וגירסה תרי זמני וז"ל דקמ"ל אט"ג
דגירסה תרי זמני לא חיישין
(מ) למיחיה כדולה : **איסור** כרת
הפרס לחיסור לולא לא כ"ס. פירש
ב"קוט' איסור כרת דל"ל שהמילון
מפקיע הקידושין והקשה ריב"ן דלא
דמי איסור אשת חים למחיר גרושתו
דמילון מפקיע הקידושין שאומרת אי
אשני דקידושין שקדשוני אחי ואחי
אבל גט לא מפקיע ולחו קושיא היא
דמהי טעמא שמפקיע המילון איסור
דאשת חים ח"כ היא כונה אלול
ומותרת לחזור לו לאחר שגירסה
כדתנן פרק שני דסוטה (דף י"ה ושם)
וריב"ן פירש איסור כרת התרת
שמותם בקרביו והוא דקרבנותיה
אפי' למי שילאה ממנו בגט דהיינו
אשת אחיו ואחות אביו ואין גרלה
דל"כ תיקשה למ"ד בסמוך כשם
שאסורה לו כך אסורה לאחיו אלמא
לאיסור כרת לא התרת : **יש** מילון
אחר מיטה בלחיו לא לו. דוקא הכא
הוא דמביעאל ליה בליסור שנייה
דרבנן היא אבל בליסור ערוה
דלוריתא תקן כל שיכולה למחן ולא
מילנה לרעה חוללת ולא מתייבמת :
היא

רש"י

[פ] התורה נמשלה כמים
עיון ערך כהנא

לעיל ממ. נד.

רש"י מ

וס הכלל. כלומר אפילו פעמים הרבה גירסה והחזירה ומילנה
אם נשאת לאחר מחור גט אסורה לחזור לו מתוך המילון מותרת
לחזור לו : לאחר ומילנה כו. כלומר חזרה ונשאת לשלישי ומילנה
כו : כל שיואלה ממנו בנט אסורה לחזור לו. אף על פי שזינחה משל
תורה אור

זה הכלל גם אחר מילון אסורה לחזור לו
מילון אחר גט מותרת לחזור לו *הממאנת
באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומילנה
בו (6) לאחר וגירשה זה הכלל כל שיוצאה
הימנו בגט אסורה לחזור לו במילון מותרת
לחזור לו : **נב'** אלמא אחי מילון ומבטל
גט ורמינהי הממאנת באיש ונשאת לאחר
וגירשה לאחר ומילנה בו לאחר וגירשה
זה הכלל כל שיוצאה הימנו בגט אסורה
לחזור לו במילון מותרת לחזור לו אלמא
לא אחי מילון דחבריה ובטיל גיטא ידידיה
אמר רב יהודה אמר שמואל *תברא מי
ששנה זו לא שנה זו (3) אמר רבא ומאי
קושיא ודלמא מילון ידידיה מבטל גט ידידיה
מילון דחבריה לא מבטל גיטא ידידיה ומאי
שנא מילון דחבריה דלא מבטל גיטא ידידיה

(ג) איידי דמכרת ברמיותיו וקריעותיו אול
משבש ומייתי לה מילון ידידיה נמי לא
ליבטל גיטא ידידיה דאיידי דמכרת ברמיותיו
וקריעותיו אויל משבש ומייתי לה הא כבר
שבשא ולא (7) אישבשא אלא אי קשיא
דחבריה אדחבריה קשיא מילנה בו והחזירה
נתן לה גם ונשאת לאחר ונתארמלה או
נתגרשה אסורה לחזור לו מעמא דנתארמלה
או נתגרשה הא מילנה מותרת לחזור לו
אלמא אחי מילון דחבריה ומבטל גיטא
ידידיה ורמינהי הממאנת באיש ונשאת
לאחר וגירשה לאחר ומילנה בו זה הכלל כל
שיצתה ממנו בגט אסורה לחזור לו במילון
מותרת לחזור לו אלמא לא אחי מילון
דחבריה ומבטל גיטא ידידיה אמר רבי אלעזר
תברא מי ששנה זו לא שנה זו עולא אמר
כגון ששלשה בגיטין דמיוחיא כדולה
מאן תנא אמר רב יהודה אמר רב מאי
דכתיב *מיומינו בכסף שחינו עצינו במחירי^{א"כ}
יבאו בשעת הסכנה נתבקשה הלכה זו הרי
שיצאה מראשון בגט ומשני במילון מהו
שתחזור לראשון שכרו אדם אחד בארבע
מאות וזו ושאלו את ר' עקיבא בבית האסורין
יאמר את רבי יהודה בן בתירה בניצבין
ואמר אמר רבי ישמעאל בר' יוסי לוי לא
הוצרכנו *לאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא
כל שבין ברם כך שאלו הרי (8) היתה אשת

אחי אביו שהיא שנייה לו ונשאה אחיו מאביו ומת מהו שתמאן השחא
ותקרינהו לנישואין קמאי ותתייבם (צרתה) יש מילון לאחר מיתה
במקום מצוה או לא שכרו שני בני אדם בארבע מאות וזו ובאו ושאלו את
רבי עקיבא בבית האסורין יאמר את רבי יהודה בן בתירה בניצבין ואמר
אמר רב יצחק בר אשיאן ומודה רב שמותרת לאחיו של זה שנאסרה עליו
פשיטא הוא ניהו דמכרת ברמיותיו וקריעותיו אבל אחיו לא מהו דתימא
ליגור האי אמו האי קמ"ל ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר אשיאן (1) כ"שם
שאסורה לו כך אסורה לאחיו והא אינה מכרת בקריעותיה ורמיותיהם גזירה
אחיו אמו הוא : **בתני** 'המגרש את האשה והחזירה מותרת ליבם
ורבי
לחי שריא ליה לחזיו אמרי הא חזינן דבטל גיטא וחתי חיהו למינסב : **בתני** מותרת ליבם . ולא אמרינן נישואין
הראשונים מפיליס יבמה לפני יבם והרי נלמרו עליו חזקן נישואין צעטת שגירסה
ורבי

[גירסת הר"י הממאנת
וכו' לאחר ומילנה בו
לאחר וגירשה לאחר
ומילנה בו כל שיוצאה
הימנו וכו']

[ע' טוס' כתובות עה :
מ"ש בשם ר"ח]

הגהות הב"ח
(6) בשבנה לאחר
וגירסה לאחר ומילנה
בו זה הכלל כל כ"ל וכן
בסמוך נתיב (3) אמר
רבא ומאי קושיא ר"כ
מדברי חס"ד ד"ה אמר ר'
אלעזר משמע דגירסתם
הוא כ"ל רבא וק"ל :
(ג) שם דאיידי דמכרת :
(ד) שם ששכח ולא
אישתכחה : (ה) שם כך
שאלו הרי שהיתה :
(ו) שם ויחלה דלמתי
אמר ר' יצחק בר אשיאן
קריעותיו ורמיותיו
וגירסה : (י) שם ד"ה
כל שיוצאה וכו' אט"ג
שיצתה משל לחזיו במילון
לא : (ח) ד"ה אחי ר'
ישמעאל וכו' היינו רב
וכי' ישמעאל כ"י יוס' :
דבר נמי : (ט) ד"ה
לאיסור וכו' ש"ס דגילוי
מילנה דקטנה : (1) שם
ד"ה אלמא וכו' אגופא
דסיפא : (2) ב"ד א"ל
אסיפא ס"ד ואח"כ מ"ה
מילון ידידיה נמי לא
ליבטל גיטא ידידיה אויל
ומשכש ומייתי לה :
(3) ד"ה אמר וכו' רבא
הוא דמסקי וכו' יודע
היה רבא : (מ) ד"ה כגון
וכו' לא חיישין דמיתו
כדולה. כ"כ פ"י והא
נשאת לו לאחר ויאלה
במילון :

גליון הש"ס
בב' כגון ששלשה בגיטין.
אף דבמתיני מתי כק
נתיבמה ב' פעמים יב'
דמתיני נקט לה אליבא
דרבי דמ"י זמני הוי
חוקק ושולל נקט אליבא
דרב"ז ד' זמני הוי
חוקק כ"כ בתשובת ב"ח
מ"ב ס' י :